

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

SECȚIUNEA A PATRA

CAUZA BAIBARAC c. MOLDOVEI

(Cererea nr. 31530/03)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

15 noiembrie 2005

DEFINITIVĂ

15/02/2006

Această hotărâre poate fi subiect al revizuirii editoriale.

În cauza Baibarac c. Moldovei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secțiunea a Patra), în Camera compusă din:

Sir Nicolas BRATZA, *Președinte*,

DI J. CASADEVALL,

DI G. BONELLO,

DI R. MARUSTE,

DI S. PAVLOVSKI,

DI L. GARLICKI,

DI J. BORREGO BORREGO, *judcători*,

și dl M. O'BOYLE, *Grefier al Secțiunii*,

Deliberând la 18 octombrie 2005 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la această dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea (nr. 31530/03) depusă împotriva Republicii Moldova la Curte, în conformitate cu prevederile articolului 34 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către un cetățean al Republicii Moldova, dl Victor Baibarac („reclamant”), la 29 mai 2003.

2. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său, dl V. Pârlog.

3. Reclamantul a pretins că neexecutarea hotărârii judecătorești din 27 septembrie 2002 a constituit o încălcare a dreptului său la accesul la o instanță, garantat de articolul 6 al Convenției și a dreptului său la protecția proprietății, garantat de articolul 1 Protocolul nr. 1 la Convenție.

4. Cererea a fost repartizată Secțiunii a Patra a Curții. La 8 octombrie 2003, o Cameră din cadrul acelei Secțiuni a decis să comunice cererea Guvernului. Conform prevederilor articolului 29 § 3 al Convenției, ea a decis să examineze fondul cererii concomitent cu admisibilitatea ei.

5. Atât reclamantul, cât și Guvernul au prezentat observații cu privire la admisibilitatea, fondul cererii și satisfacția echitabilă. Camera a decis, după consultarea părților, că audierea cu privire la fondul cererii nu a fost necesară.

6. La 1 noiembrie 2004, Curtea a schimbat componența Secțiunilor sale (articolul 25 § 1 al Regulamentului Curții). Această cauză a fost repartizată Secțiunii a Patra nou-constituită (articolul 52 § 1 al Regulamentului Curții).

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

7. Reclamantul, dl Victor Baibarac, s-a născut în 1931 și locuiește în Edineț.

8. În 1949, autoritățile sovietice au naționalizat proprietatea părinților săi și au deportat familia sa în Siberia.

9. La 8 decembrie 1992, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 1225-XII „privind reabilitarea victimelor represiunilor politice săvârșite de regimul comunist totalitar de ocupație”. Legea a permis victimelor represiunilor sovietice să pretindă compensații pentru proprietatea lor naționalizată.

10. În 2002, reclamantul a înaintat o acțiune împotriva oficiului local al Trezoreriei cu privire la refuzul acestuia din urmă să-i plătească compensații.

11. La 27 septembrie 2002, Judecătoria sectorului Edineț a hotărât în favoarea reclamantului și a indicat Oficiului local al Trezoreriei să-i plătească compensații în mărime de 40,000 lei moldovenești (MDL) (echivalentul a 3,010 euro (EUR) la acea dată).

12. Reclamantul a obținut un titlu executoriu pe care executorul judecătoresc nu l-a executat. La o dată nespecificată, reclamantul a scris Ministerului Justiției, plângându-se de neexecutarea hotărârii din 27 septembrie 2002. Printr-o scrisoare din 7 mai 2003, Ministerul Justiției a asigurat reclamantul că s-a făcut tot posibilul pentru executarea hotărârii, dar că Oficiul local al Trezoreriei nu avea bani în contul său.

13. La 20 februarie 2004, după ce cauza a fost comunicată Guvernului, hotărârea a fost executată. Reclamantul a scris o recipisă adresată șefului Departamentului de Executare a Deciziilor Judecătorești Edineț, în care el a confirmat că a primit banii în conformitate cu hotărârea din 27 septembrie 2002 și că el nu mai avea pretenții față de debitor și față de Departamentul de executare a deciziilor judecătorești.

II. DREPTUL INTERN PERTINENT

14. Dreptul intern pertinent a fost rezumat în hotărârea *Prodan v. Moldova*, nr. 49806/99, § 31, ECHR 2004-...

ÎN DREPT

15. Reclamantul pretinde că dreptul său ca o instanță să hotărască asupra drepturilor sale cu caracter civil a fost încălcat ca urmare a neexecutării de către autorități a hotărârii Judecătorei sectorului Edineț din 27 septembrie 2002 până la 20 februarie 2004. El s-a bazat pe articolul 6 § 1 care, în partea sa relevantă, prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, ... de către o instanță ... care va hotărî ... asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil...”.

16. De asemenea, el a declarat că din cauza neexecutării hotărârii în favoarea sa, el nu a putut beneficia de bunurile sale, astfel, dreptul său la protecția proprietății garantat de articolul 1 Protocolul nr. 1 la Convenția a fost încălcat. Articolul 1 Protocolul nr. 1 prevede următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor”.

I. ADMISIBILITATEA PRETENȚIILOR

17. Printr-o scrisoare din 12 martie 2004 și, ulterior, în observațiile sale cu privire la satisfacția echitabilă, Guvernul a declarat că, în recipisa eliberată de reclamant Departamentului de Executare a Deciziilor Judecătorești Edineț la 20 februarie 2004 (a se vedea paragraful 13 de mai sus), el și-a exprimat dorința de a nu mai menține cererea sa. Prin urmare, Guvernul a cerut Curții să scoată cererea de pe rolul său.

18. Reclamantul a declarat că hotărârea din 27 septembrie 2002 a fost executată de Guvern doar datorită Curții și că Guvernul nu i-a plătit nici o compensație pentru executarea întârziată a hotărârii. El a cerut prejudicii morale pentru executarea întârziată (a se vedea mai jos).

19. Curtea notează că recipisa invocată de Guvern pare să aibă o formă standard. Deși ea prevede că reclamantul nu mai are pretenții față de debitor (adică, oficiul local al Trezoreriei) sau Departamentul de Executare a Deciziilor Judecătorești Edineț, ea nu face nici o referire la cererea sa către această Curte sau la pretențiile sale față de Guvern în conformitate cu Convenția. Sugestia că reclamantul nu a avut intenția ca recipisa să ducă la retragerea cererii sale către Curte este dovedită de faptul că, la 8 iunie 2004, el a prezentat pretenția sa cu privire la satisfacția echitabilă. Curtea nu consideră că reclamantul și-a exprimat fără echivoc dorința de a nu mai menține cererea sa. Prin urmare, ea trebuie să continue examinarea cauzei (a se vedea *Scutari v. Moldova*, nr. 20864/03, §§ 17-20, 26 iulie 2005).

20. Curtea consideră că pretențiile reclamantului în temeiul articolului 6 § 1 și articolului 1 Protocolul nr. 1 la Convenție ridică întrebări de drept care sunt suficient de serioase, încât determinarea lor să depindă de o examinare a fondului și că nici un alt temei pentru declararea lor inadmisibile nu a fost stabilit. Curtea, prin urmare, declară aceste pretenții admisibile. În conformitate cu decizia sa de a aplica articolul 29 § 3 al Convenției (a se vedea paragraful 4 de mai sus), Curtea va examina imediat fondul acestor pretenții.

II. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 6 § 1 AL CONVENȚIEI

21. Reclamantul se plânge, în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției, de neexecutarea de către autorități a hotărârii Judecătoriai sectorului Edineț din 27 septembrie 2002 până la 20 februarie 2004.

22. Guvernul a declarat că, dată fiind executarea hotărârii la 20 februarie 2004, nu a existat o violare a articolului 6 § 1 al Convenției. Potrivit lui, hotărârea a fost executată într-un termen rezonabil.

23. Principiile generale care se aplică în cauzele de acest gen sunt prevăzute în hotărârea *Prodan v. Moldova* (citată mai sus, §§ 52-53).

24. Curtea notează că hotărârea Judecătoriai sectorului Edineț din 27 septembrie 2002 a rămas neexecutată timp de aproape șaptesprezece luni. Ea amintește că ea a constatat o violare în cauze în care perioadele de neexecutare au fost mult mai scurte decât cea din această cauză (a se vedea, spre exemplu: *Shmalko v. Ukraine*, nr. 60750/00, § 46, 20 iulie 2004). Prin urmare, ea nu poate fi de acord cu Guvernul că hotărârea din 27 septembrie 2002 a fost executată într-un termen rezonabil.

25. Prin omisiunea timp de mai mulți ani de a lua măsurile necesare pentru a executa hotărârea judecătorească irevocabilă în această cauză, autoritățile moldovenești au privat prevederile articolului 6 § 1 al Convenției de toate efectele benefice.

26. Prin urmare, a existat o violare a articolului 6 § 1 al Convenției.

III. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 1 PROTOCOLUL NR. 1 LA CONVENȚIE

27. Reclamantul a susținut că neexecutarea de către autorități a hotărârii din 27 septembrie 2002 a constituit o violare a articolului 1 Protocolul nr. 1 la Convenție.

28. Guvernul a declarat că el nu a încălcat în nici un fel drepturile reclamantului garantate de articolul 1 Protocolul nr. 1 la Convenție.

29. Curtea reiterează că o „pretenție” poate constitui un „bun” în sensul articolului 1 Protocolul nr. 1 la Convenție, dacă ea este suficient de certă pentru a fi executorie (a se vedea *Prodan*, § 59).

30. Curtea notează că reclamantul a avut o pretenție executorie care a rezultat din hotărârea din 27 septembrie 2002. Prin urmare, rezultă că imposibilitatea reclamantului de a obține executarea hotărârii până la 20 februarie 2004 a constituit o ingerință în dreptul său la respectarea bunurilor sale, așa cum este prevăzut în prima propoziție a primului paragraf al articolului 1 Protocolul nr. 1 la Convenție.

31. Prin neexecutarea hotărârii irevocabile, autoritățile naționale l-au împiedicat pe reclamant să folosească banii sau să beneficieze de ei. Guvernul nu a prezentat nici o justificare pentru această ingerință, iar Curtea consideră că lipsa fondurilor nu poate justifica o astfel de omisiune (a se vedea *Prodan*, § 61).

32. Prin urmare, a existat o violare a articolului 1 Protocolul nr. 1 la Convenție.

IV. APLICAREA ARTICOLULUI 41 AL CONVENȚIEI

33. Articolul 41 al Convenției prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înalțelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă”.

A. Prejudiciul

34. Reclamantul a pretins EUR 100,000 cu titlu de prejudiciu moral suferit ca rezultat al neexecutării hotărârii irevocabile în favoarea sa. El a susținut că neexecutarea hotărârii irevocabile pentru o perioadă lungă de timp i-a cauzat stres și neliniște. El nu a prezentat nici o pretenție cu privire la prejudiciul material sau costuri și cheltuieli.

35. Guvernul nu a fost de acord cu suma pretinsă de reclamant și a susținut că constatarea unei violări ar constitui o satisfacție echitabilă suficientă.

36. Curtea consideră că reclamantul a suferit un anumit prejudiciu moral ca rezultat al violărilor constatate, care nu poate fi compensat prin simpla constatare de către Curte a unei violări. Totuși, suma specifică pretinsă este excesivă. Făcând evaluarea sa în bază echitabilă, așa cum o cere articolul 41 al Convenției, Curtea acordă reclamantului suma de EUR 1,000.

B. Dobânda

37. Curtea consideră că este corespunzător ca dobânda să fie calculată în dependență de rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* că a existat o violare a articolului 6 § 1 al Convenției;
3. *Hotărăște* că a existat o violare a articolului 1 Protocolul nr. 1 la Convenție;
4. *Hotărăște*
 - (a) că statul pârât trebuie să plătească în termen de trei luni de la data la care hotărârea devine definitivă, în conformitate cu articolul 44 § 2 al Convenției, EUR 1,000 (una mie euro) cu titlu de prejudiciu moral, care vor fi convertiți în valuta națională a statului pârât conform ratei aplicabile la data executării hotărârii, plus orice taxă care poate fi percepută;
 - (b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus până la executarea hotărârii, urmează să fie plătită o dobândă la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întârziere, plus trei procente;
5. *Respinge* restul pretențiilor reclamantului cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 15 noiembrie 2005, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

Michael O'BOYLE
Grefier

Nicolas BRATZA
Președinte